

Executieve functies en gedrag

Wat is?

De Executieve Functies zijn de regelfuncties van ons brein. Met deze functies bepalen we het doel van wat we doen, schakelen we afleidende zaken uit zodat we ons kunnen richten op onze taak, plannen we de volgorde van wat we moeten doen, kunnen we deze taken vervolgens stap voor stap uitvoeren en kunnen we terugkijken op ons handelen. Daarnaast organiseren en regelen we onze emoties ermee en kunnen we ervaringen die we hebben opgedaan meenemen in onze nieuwe taken en plannen.

Je zou de Executieve Functies kunnen zien als de 'dirigent' voor al onze cognitieve (verstandelijke) vaardigheden.

Executieve Functie	Betekenis
Reactie-inhibitie	Nadenken voordat je iets doet
Werkgeheugen	Informatie vasthouden terwijl je een taak uitvoert
Emotieregulatie	Onze emoties (her)kennen en onder controle houden
Volgehouden aandacht	Je aandacht erbij houden, ondanks afleidingen, vermoeidheid of verveling
Taakiniciatie	Op tijd en op een efficiënte manier starten met taken/projecten
Planning	Een plan kunnen bedenken om je doel te bereiken of de taak af te maken, rekening houdend met wat belangrijk/minder belangrijk is
Organisatie	Zaken volgens een bepaald systeem ordenen
Doelgericht doorzettingsvermogen	Doelen kunnen formuleren en realiseren zonder afgeschrikt te worden door andere behoeften
Timemanagement	Inschatten hoeveel tijd je hebt en hoe je die kunt indelen
Flexibiliteit	Plannen kunnen herzien als de omstandigheden veranderen
Metacognitie	Naar jezelf kunnen kijken en bedenken hoe het gaat, en na afloop van je taak terugkijken en bedenken hoe je het gedaan hebt en of je het de volgende keer anders zou aanpakken

(Bron: SLO, landelijk expertisecentrum voor het curriculum)

Voor wie kan dit helpend zijn?

Voor kinderen die moeite hebben met (één of meerdere) executieve functies biedt de training mooie handvatten. Wanneer ze informatie missen, niet weten hoe ze een taak moeten aanpakken, snel afgeleid zijn, in min of meerdere mate vastzitten in hun emoties, of het lastig vinden om in te schatten hoeveel tijd een taak kost is het vaak een verademing te ontdekken dat ze hun brein kunnen trainen ze grip kunnen krijgen op hun eigen leerproces. Dit zorgt voor succeservaringen; hun zelfvertrouwen groeit en ook hun leerresultaten zullen een stijgende lijn laten zien.

De specialist(en)

Mijn naam is Agnes Vedder, ik ben twee dagen per week (maandag en donderdag) werkzaam op De Ark als remedial teacher. Daarnaast ben ik op alle scholen binnen Scholengroep WIJZER inzetbaar als specialist Executieve Functies en Gedrag (dinsdag).

Mijn passie is kinderen te laten ervaren hoe ons brein werkt en hen inzicht te geven in hoe wij grip kunnen krijgen op ons eigen handelen en leren. Het geeft mij veel vreugde en voldoening wanneer ik kinderen zie groeien in hun zelfvertrouwen en in hun leerresultaten.

Wat bied ik / Wat bieden wij?

Beter Bij De Les

Beter bij de les is een bewezen effectieve methode om de vaardigheden die u in bovenstaande tabel leest te trainen. Het is een individuele training, de leerling krijgt per week 1 les van ongeveer 45 minuten. Dit gebeurt buiten de klassensetting maar wel altijd binnen de eigen school. De training bestaat uit 25 lessen.

Gaandeweg de training krijgt het kind steeds meer inzicht in zijn eigen leergedrag en worden de Executieve Functies verder ontwikkeld en versterkt. De samenwerking hierbij met de betreffende leerkracht(en), de IB-er en de ouders/verzorgers versterkt het effect van de training. Daarnaast is er een nauwe samenwerking met de beide beeldcoaches: halverwege en na afloop van de training wordt het kind gefilmd in de klassensetting en bespreekt de Beeldcoach samen met hem/haar de beelden. Hierin staat het in de eigen kracht zetten van de leerling altijd centraal (zie elders op deze site).

Wanneer komt een kind in aanmerking voor deze training:

De leerkracht heeft een signalerende rol, deze bespreekt het vervolgens met de betreffende IB-er. Wanneer de IB-er ook van mening is dat de training helpend kan zijn, wordt dit met de ouders besproken. Wordt het traject gestart dan volgt een informatiemoment voor ouders en leerkrachten, waarin ik uitleg geeft over de inhoud van de training, de praktische invulling en de verwachtingen die we over en weer van elkaar hebben.

Brein-Goed

Naast deze individuele training bieden we de groepstraining Brein-Goed aan. Deze training is opgezet vanuit het verlangen van de leerkrachten om niet alleen een kind individueel te ondersteunen maar ook een hele groep te helpen hun Executieve Functies te ontwikkelen. Brein-Goed is ontwikkeld op de fundamenteën van de individuele training Beter Bij De Les. Beiden zijn afzonderlijk, maar ook naast elkaar in te zetten.

Gedrag

Op het gebied van gedrag prijzen we ons al ondersteuningsteam gelukkig met enorm veel expertise binnen de schoolvereniging. Naast de specialisten in het O.T. zijn er verschillende leerkrachten die trainingen en/of opleidingen gedaan hebben in het kader van gedrag. Een aantal van hen zijn lid van de Kenniskring Gedrag, maar ook daarbuiten is er veel kennis en ervaring. Dat resulteert in een stevig aanbod en met elkaar kunnen we dan ook uw kind zo goed mogelijk ondersteunen waar en wanneer dat nodig is.

Leerkrachten en IB-ers kunnen, via de coördinator van het WIJS-Ondersteuningsteam (Yvonne Dop), een beroep op mij doen wanneer er vragen zijn rondom (complex) gedrag.